

УДК 556.18 ББК 65.9.45 П12

*Рекомендовано вченою радою Національного університету
водного господарства та природокористування.*

(Протокол № 6 від 26 червня 2013 р.)

*Рекомендовано вченою радою Інституту регіональних
досліджень НАН України.*

(Протокол № 7 від 5 липня 2013 р.)

Відповідальний редактор:

В. І. Павлов, доктор економічних наук, професор, академік АЕН України,
віце-президент Спільки економістів України.

Рецензенти:

Кравців В. С., доктор економічних наук, професор Інституту регіональних досліджень
НАН України (м. Львів);

Павліха Н. В., доктор економічних наук, професор Східноєвропейського університету
ім. Л. Українки (м. Луцьк);

Скрипчук Т. М., доктор економічних наук, професор Національного університету
водного господарства та природокористування (м. Рівне).

В.І. Павлов, А. В. Сташук

**П12 Басейнове управління водними ресурсами: досвід та пріоритети. – Рівне:
НУВГП, 2013. – 334 с.**

ISBN 978-966-327-258-0

У монографії розкриваються теоретичні та методологічні аспекти інтегрованого управління водними ресурсами. Подано результати дослідження екологічного стану водних об'єктів та проблем розвитку процесів управління річковими басейнами. Визначено пріоритетні напрями вдосконалення інноваційно-інвестиційного механізму управління об'єктами водного господарства.

Видання розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, керівників та спеціалістів органів державного та регіонального управління, місцевого самоврядування, водогосподарських структур, а також широко коло читачів.

УДК 556.18

ББК 65.9.45

ISBN 978-966-327-258-0

© Павлов В. І., Сташук А. В., 2013

© Національний університет водного господарства
та природокористування, 2013

Зміст

Вступ.....	5
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади формування інноваційно-інвестиційного механізму управління об'єктами водного господарства.....	8
1.1 Сутність та значення інноваційно-інвестиційного механізму управління об'єктами водного господарства.....	8
1.2. Інституціональне забезпечення механізму управління об'єктами водного господарства.....	32
1.3. Інформаційне забезпечення механізму управління об'єктами водного господарства.....	60
1.4. Світовий та вітчизняний досвід басейнового управління водними ресурсами.....	76
Розділ 2. Особливості функціонування водогосподарських об'єктів річкових басейнів регіону.....	99
2.1. Природні умови формування річкових басейнів.....	99
2.2. Характеристика процесів водокористування в регіоні.....	123
2.3. Аналіз скиду зворотних вод до об'єктів водного господарства річкового басейну регіону.....	145
Розділ 3. Екологічна діагностика використання водних ресурсів річкового басейну.....	166
3.1 Оцінка рівня забруднення водних ресурсів річкових басейнів.....	166
3.2. Аналіз забруднення поверхневих вод річкових басейнів	194
3.3. Визначення ефективності функціонування очисних споруд річкових басейнів.....	208

Розділ 4. Пріоритетні напрями вдосконалення басейнового управління об'єктами водного господарства.....	219
4.1. Гармонізація правово-нормативного забезпечення управління водними ресурсами України до світових стандартів.....	219
4.2. Оптимізація процесів водокористування в умовах басейнового управління.....	232
4.3. Оцінювання впливу скидів стічних та зворотних вод на рівень забруднення об'єктів водного господарства.....	251
4.4. Вдосконалення системи оподаткування за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти	275
Висновки та пропозиції.....	296
Список використаної літератури	299

Вступ

Завдання забезпечення в Україні сталого розвитку водокористування пов'язано із проблемами підвищення еколого-економічної ефективності водогосподарської діяльності. Водночас виникає необхідність регулювання процесів управління об'єктами водного господарства, що зумовлено обраним нашою країною шляхом євроінтеграції. Перехід на світові стандарти інтегрованого управління процесами використання, збереження та охорони водних ресурсів потребує прийняття інноваційних рішень та їх ефективного інвестиційного забезпечення.

Визначено, що водні ресурси належать до найважливіших факторів соціального й економічного розвитку країни та її регіонів. Від рівня забезпеченості водними ресурсами та їх раціонального використання залежать підвищення добробуту населення та масштаби розвитку національного господарства.

Ефективність управління водними ресурсами в умовах інтегрованого управління залежить від регулювання річкового стоку, міжбасейнового перерозподілу ресурсів, оптимізації структури споживання води, відтворення запасів якісних вод, введення обмежень на водокористування. Все це актуалізує проблему розробки сучасних механізмів управління водними ресурсами та ефективності їх застосування.

Значний внесок у дослідження проблем управління водними ресурсами, включаючи процеси оцінки, використання, охорони та відтворення водних ресурсів в басейнових водогосподарських